

LIEPŲ TUIVA

NR. 7 (885) S. PAULO — BRASIL — 1966 M. VÁSARIO — FEVEREIRO 17 D. — XVIII METAI

Plačiajame Pasulyje

BRAZILIJA

Svetimšaliams paprastai yra sunku teisingai įvertinti kurio nors krašto tvarką, papročius, politiką, kultūrą ir kitas jo gyvenimo apraiškas. Bet yra naudinga ir įdomu patirti, kaip svetimšaliai žiūri į mus, kokie mes jiems atrodo. O ne retai pasitaiko, kad svetimos akys geriau regi, kas pas mus gero ir kas ne taip gera.

Brazilija šiuo metu išgyvena revoliucinę krizę. Niekas, turbūt, išskyrus komunistus nepaneigs, jog revoliucinė Castelo Branco valdžia padarė didelę ekonominę pažangą ir aptvarkė finansus. Politinis, betgi jos gyvenimas atrodo keistokas. Štai kaip į ją žiūri rimto Amerikos žurnalo «TIME» stebėtojai, ir kaip jiems atrodo. Ar jie mus teisingai supranta, tai spėskite patys.

«TIME» rašo: «Brazilai visa da didžiavosi turį genijų įsivelti į neįmanomas padėtis, tas neįmanomas padėtis suvelti taip, kad niekas negali tikėti, ir paskutinę akimirka išsinerti iš jų ne tik nesusižalojus, bet net atsigavimus. Brazilai yra tikri meistrai bei baimės pasitraukti, be atodairos daryti kompromisus ir stačiai meniškai viską «pafiksinti». Jiems nėra tokio kieto įsitikinimo, kurio nebūtų galima apsukti, nėra tokio neapkenčiamo priešo, kurio nebūtų galima apkabinti. Revoliucijas jie padaro pasiūsdami paties gavėjo apmokamą telegramą, žmones praturtina prispausdindami daugiau popierinių pinigų, o politika važiuoja su didžiausiu orkestru Brazilijoje absoliučiai nėra nieko absoliutaus. Vienas brazilietis parlamento atstovas kartą pasakė: «Mano partija nėra nei už, nei prieš svarstomą klausimą; Visai priešingai. O už vis labiausiai...»

ARENA Tai atsitiko praėjusią savaitę, kai demokratiškoji maršalo Castelo Branco diktatūros vadovaujama revoliucija užsimojo sykį apvalyti Brazilijos politiką iš pačių pagrindų ir visiems laikams.

Braziliečiai žiūrint tas reiklas yra nepaprastai paprastas. Castelo Branco panaikino 13 buvusių krašto partijų, paliepė joms susijungti tik į dvi naujas partijas: viena rems valdžią ir vadinsis ARENA; antra bus lojali opozicija, vadinama MODEBRAS.

Savaime aišku, retas sveikais galvojas brazilas politikas svajoto išieiti kandidatu į rinkimus partijoje. Valdžios partijon pasisiūlė tiek daug

politikų, kad opozicijai nebeliko pakaikamai rimtų kandi datų ir prezidentas Castelo Branco turėjo šauktis patriotinių braziliečių jausmų, kad būtų galima sulipdyti šokią tokią opozicinę partiją!

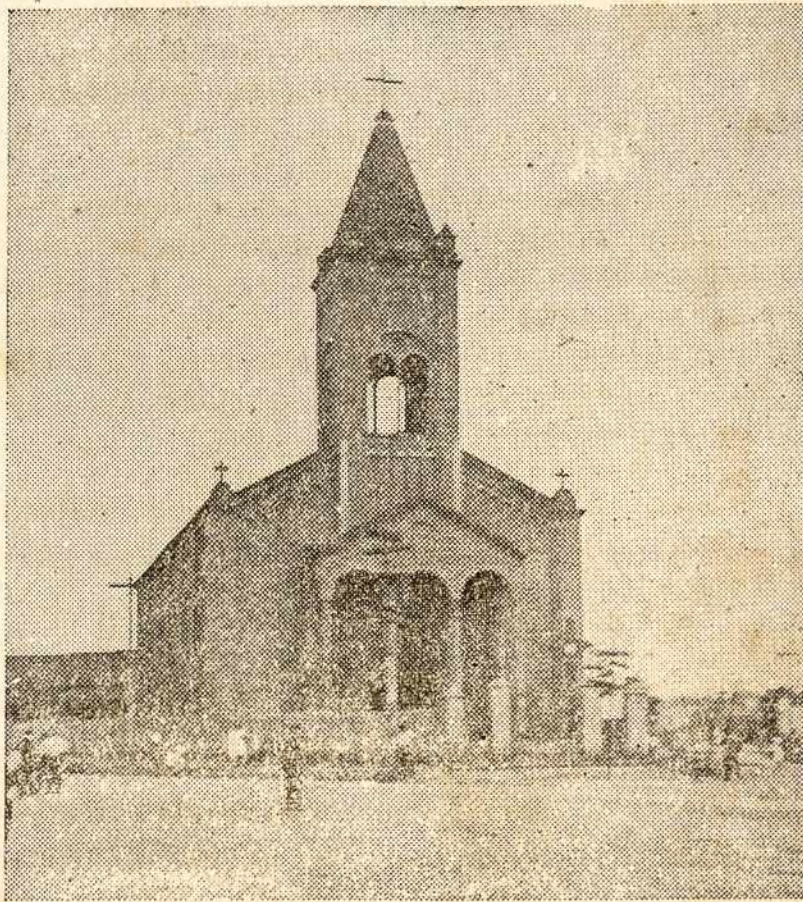
Bet atsirado painiavų. Castelo Branco yra teisingas vyras ir, kaip generolas, gana liberalus. Jis kontroliuoja armiją, betgi ne vienas, o drauge su «kietos linijos» generolu ir karo ministru Arturu Costa e Silva Tiedu generolai niekada viešai nesigūčio, bet privačiai retai kada sutarė. Ir kai Costa e Silva pasiskelbė kandidatuosias į šiais metais įvyksiančius prezidento rinkimus, visoje Brazilijoje akys išsiplėtė. Iš pradžių imta galvoti kad Costa e Silva kurs nei supranta, nei priaria valdžios pastangoms sutvirtinti ekonomiją, išeis į rinkimus kaip opozicijos kandidatas. Nesamone Senasis karys greit išaiškino, jog nori būti tikriausias pozicijos kandidatas.

LAIKINIS KOMPROMISAS

Toks Costa e Silva nusistatymas pastatė keblion padėtin prezidentą Castelo Branco. Jis jau buvo pareiškęs nebekandidatuosias prezidento vieton. Todėl jis ėmė darytis kito kandidato į prezidentus, kurs tęstų toliau jo pradėtą ekonominę reformą, kuriai priešinasį Costa e Silva. Ir štai įvyko toks triukas, kokiu tik brazilai gali pasigardžiuoti. Prezidentas Castelo Branco jieško kandidato, kurs rinkimuose išieitų prieš jo patios valdžios partijos kandidata! Ir tai dar ne viskas! Castelo Branco jau išleido potvarkį, jog prezidentą rinks nebe tauta, kaip seniau, o parlamentas. Kadangi Castelo Branco dabar kontroliuoja parlamentą, tai jis, atrodo, galėtų įveikti Costa e Silva. Taip būtų labai paprastas dalykas. Prezidentui nurodžius, parlamento valdžios partija balsuotų už opozicijos kandidata, o opozicinei mažumai nebeliktų kito kelio, kaip balsuoti už valdžios pastatytą kandidata, jei nenorėtų būti apšaukta neištikima demokratiškiems principams.

NEGERAI APSISKAIČIUOTA

Visa tai planuota neatsižvelgiant į tikrąjį Brazilijos politinių jėgų šaltinį — į armiją. Armija nenori, kad du jos herojai pasirodytų viešumai suskilę. Todėl armija rado laikinį kompromisą. Pasišnibždėjęs bent su trimis opozicijos galimais kandidatais, Castelo Branco paleido žodį:

Tokia ji atrodė ją šventinant. Per tuos 30 metų ji pagražėjo iš vidaus ir iš lauko. Dabartinis parapijos komitetas pradėjo ją dailinti, gražinti ir restauruoti. Tas visas jų užsiemtas darbas bus virš 15.000.000 cr. Daug lietuvių savo me nesine auka tą darbą remia. Galėtų ir turėtų jį remti visi S. Paulo lietuviai. Tai vienintelė Brazilijoje lietuvių statyta bažnyčia.

TRYS DEŠIMTYS METŲ

Tegu tai ne sidabro ir ne aukso jubiliejus, bet visgi puskapis metų nuo Zelinės lietuvių bažnyčios pašventinimo. Nors ir ankščiau lietuvių dvasiniai reikalai buvo aptarnaujami, bet lietuviai vis buvo tik kampininkai brazilų bažnyčiose. Zelinės bažnyčia yra São Paulo lietuvių dvasiškoji tėviškė. Sava, pačių aukomis ir darbu statyta, prakaitu su-cementuota.

Gražią praeitį liudija jos mūrai. Skambėjo ir tebeskamba čia lietuviškosios liaudies giedamos giesmės. Čia dar girdime ir «Graudžius verksmus» ir lietuviškas gegužines pamaldas. Čia lietuviškai švenčiama Velykų naktis ir Prisi-kėlimas. Čia po gedulingu mišų kasdien gaudžia «Viešpaties angelas» ir «Amžina atil-

jog remias Costa e Silva tik su sąlyga, kad Costa e Silva pasižadės tęsti toliau ekonomijos reformos programą. Ir tada, savo gerai valiai įrodyti, Castelo Branco pakeitė Brazilijos vieną konstitucijos punktą taip, kad Costa e Silva galėtų pasilikti ir toliau karo ministru ir tuo pačiu metu varyti rinkimų kampaniją kaip kandidatas į prezidentus. Ir kodėl ne? Juk rinkimų kampaniją į prezidentus nepalms daug laiko — iš rinkimas iš anksto užtikrintas.

SOVIETŲ RUSIJA. Teismas pasmerkė du rusijos rašytojus — Siniavskį ir Juri Daniel 5 ir 7 metams sunkiųjų darbų kalėjimą, kad jie dri-

SUDARYKIM LĖŠŲ NORS VIENAM JAUNUOLIUI NUSIŪSTI Į PASUOLIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESĄ ČIKAGON!

žinskas ilgiausiai už visus pasidarbavęs ir tebesidarbująs, kad ta lietuviškos dvasios liepsna Zelinoje ir visame S. Paulyje o net ir už jo ribų skaidriai šviestų.

Man nežinomi visų Zelinės bažnyčios fundatorių, statytojų bei rėmėjų vardai pavardės. Bet visiems jiems priklauso mūsų nuoširdi padėka. Jų gi pasiaukojimas tą lietuvišką religinį židinį kuriant įpareigoja mus stengtis ir toliau jį išlaikyti gyvą, šviesų, kiekvieno lietuvių kataliko patrioto pasididžiavimo vertą šventovę. Ar ji toliau išliks, kaip ilgai dar toliau išliks ta pareina vien tikrai nuo S. Paulo lietuvių, ypač nuo pačių zeliniečių bei artimiausios apylinkės kaimynų susipratimo, susigyvenimo, susiklausymo ir nuo širdžios meilės. To tai ir linkėtina. V. Zelina bažnyčia Vasario 16 minint trisdešimtuoju savo pašventimo metus!

J. Kidykas

kurie vaizduojasi esą visų kultūringiausi; arba tokia silpna ir nevykusi valdžia, kuri laikosi tik kalėjimų pagalba, ir todėl negali leisti žmonėms galvoti ir kalbėti kitaip, negu diktatoriai nori.

Rusijos teismas, pasmerkęs savo rašytojus, atidengė savo valdžios ir vaikiškumą, ir nekultūringo žmogaus tuščią išdidumą, ir despoto baimę, kad žmonės veimtu kitaip galvoti negu jai patinka.

ARGI IŠ TIESŲ PRADĖJO IRTI?

Sov Rusams ėmus rietis su Jugoslavijos kom. diktatoriumi Titu, daug kas netikėjo, jog tai būtų rimtas kivirčas. Taip jie daro vakarams akis apmullinti, iš Amerikos milijonams ištraukti. Kai prisimels, Stalinas su Titu pasibučiuos, o vakarams špygą parodys, jei ko blogesnio nepadarys. Vėliau pradėjo kom. Kinija erzeliotis su Rusija. Rusija atšaukė visus savo technikus. Nuo to laiko rusai ir kiniečiai neberanda vieni kitiems gero žodžio. Bet ir tada buvo galvojančių, jog tai vaidinimas pasaulio akis apumti.

Vakaruose atsirado Kubos diktatorius Castro. Jam talkon šoko Rusija ir Kinija. Pasiūdė jo varžybos dėl įtakos. Abi kilo ir leidosi. Pagaliau Castro savo ilgu liežuviu taip išvėnojo Kinijos komunistus, o tie atsikirto tokiais žodeliais, kad atrodo, ilgą laiką vienybės jų tarpe nebebus. Ar tai irgi va dūnimas?

Indonezijos prezidentas Sukarno pataikavo Kinijos komunistams. Dėl to tiek įsigalėjo kom. partija Indonezijoje, kad ėmė ir suruošė perversmą prieš savo geradarį Sukarno. Bet čia nesnaudė kariuomenė. Sukilimą apmalšino, krito tūkstančiai komunistų, daug jų suimta. Prez. Sukarno vis dar stengėsi juos

(pabaiga 6 pusl.)

Gražus Derlius

Teko man pažyventi keletą savaičių dykumoje. Aplinkui tik smėlis, išdegusi žolė ir kur ne kur vienas kitas nusėsus kaktusiukas. Per pirmąsias kelias dienas ir skurdi aplinka buvo įdomi stebėti. Bet ilgainiui taip nusibodo, taip ilgėjau pamatyti ką nors tikrai žalio. Ir, kai jau traukiniu grįždamas namo, anksti rytą per langą išvydau derių kukuruzų laukus, krūmus ir medžius, negalėjau atitraukti akių nuo lango, ryte jos rijo kiekvieną žalią lapelį.

Iš lietuviškos kultūros taško žiūrint, S. Paulyje ir apskritai Brazilijoje — tai tikra skurdi dykuma. Metus kituose joje pagyvenus, širdis ilgisi «kažko žalesnio». Ir štai «DRAUGO» langas į lietuviškąjį pasaulį anądien man parodė gražų, bujojantį lietuviškos kultūros derlių išėivijoje pernykšiais metais. Pasigėrėkit ir Jūs gyvųjų lietuvių kultūriniais laimėjimais.

Jau vien grožinės literatūros leidinių antraštes perbėgant, pamatysime kad praėjusieji metai ir knygų gausa ir jų kokybė neatsilikio nuo visos eilės aukštesniųjų. Gi kai kurios knygos buvo tie siog išskirtinės vertės ir savo temos ir savo formos prasme. Šitai turint mintyje ypač poezijoje, reikia pabrėžti patį pirmąjį, bet sodraus brandumo, reiginės minties ir lietuviškų poetinių įvaizdžių

sklidiną Antano Jasmano rinkinį «GRUODA», o taipgi pastutiniu ir jau pomirtiniu savo kūrybos žodžių skambantį Algimanto Mackaus rinkinį «CHAPEL B». Įdomu vartyti kristalinį žodžio taupumą ir žodžio branduolio grynumą pasinešusią D. Sadūnaitės poezija knygoje «Kai tu arti manęs», o mūsų lyrikos veterano Mykolo Vaitkaus plunksna net šviežiai pajavė rėjo naujame rinkiny «Šerkšno sidabras».

Metų užsklandai dar suskubavo naują rinkinį Anglijoje atspausti pastaraisiais metais ypač produktyvus Vl. Šlaitas, pavadindamas knygą «Širdies paguodai».

Pačiame pernykščių metų gale dar spėjo išsprukti iš spaustuvės Henriko Badausko visos kūrybos leibis vienoje knygoje «EILĖRAŠČIAI». Taigi mūsų poezijos derlius 1965 metais yra ypač brandus.

ROMANAI

Prozos baruose išleista «Draugo» konkursą laimėjusio Albino Baranausko romanas «KARKLUPĖNULOSE». Tai skaudriu pasakojimu sriuvęsantis ligšiolinio novelisto romanas.

Pernai mūsų literatūroje stambiu dvitomiu romanu debiutavęs Kazys Almenas šiemet pasirodė ir su čionykštės Amerikos buitimi bei jos dvasia perunktu novelių rin-

kiniu «Bėgiai». Ne vieną prajuokino ir R. Spalio faljetonų knyga «Tarp daugaus ir žemės».

Beletristikos kategorijon skirtume ir Vaitkaus naują atsiminimų tomą «Šiaurės pašvaistė». Žinoma, šie atsiminimai turi tikros istorinės vertės, bet jie parašyti tokia šviesia ir išlyginta grožinės prozos forma, kad juos nesi norėtų atiduoti vien tik istorijos skilčiai. Gi tik ką išėjęs nau ausias Jurgio Gliados romanas «Gonijs», vaizduojąs mūsų valstybininkus pastutinėmis Lietuvos nepriklausomybės dienomis tapo kaip mūsų metai, iš rankų į rankas grobstoma knyga. Bet jau visai mūsų prozos knygų leidykloje neeilinis įvykis — Lietuvos knygos klubo «Lietuvių beletristikos antologijos» antrosios dalies išleidimas. Tuo būdu leidykla lietuvių literatūrai dovanojo dviejų didžiulių tomų pirmąją mūsų beletristikos antologiją.

SCENOS VEIKALAI

Scenos veikalų 1965 metais išleista: premijuotoji Anatolijaus Kairio komedija «Viščiukų ūkis» ir taipgi premijuotoji Birutės Pūkelevičiūtės eiluotoji pasaka «Aukso žąsis». Pranas J. Numiestiškis debiutavo trijų dramų knyga

«Baisusis birželis»

VERŽIAMĖS Į PLATUMAS

1965 metai atžymėtini lietuviškos kūrybos pristatymu angliškai kalbančiam pasauliui. Čia ypač didelis nuopelnas yra Stepo Zobarsko, vadovaujamos «Manlyand Books» leidyklos, kuri viena parūpino vertimus ir išleido šias mūsų rašytojų knygas anglų kalba: Vinco Krėvės «The Temptation» (apysaka «Pagūnda»). Vytauto Tamulaičio «Nimblefoot the Ant — Her Adventures» (apysaka vaikams «Skrudėlytės Greitutės nuotykių»); Igno Šeiniaus «Rejuvenation» of Siegfried Immerselbe («romanas Siegfried Immerselbe atsijaunina» Antano Vaičiulaičio «Noon at a Country Inn» (novelių rinkinys «Vidūdienis kaimo smūklėje»); Aloyzo Barono «Footbridges and Abysses» (romanas «Lieptai ir bedugnės»); Mykolo Vaitkaus «The Deluge» (romanas «Tvanas»).

LIETUVIAI ANGLŲ ŽURNALUOSE

Netrūko mūsų literatūros vertimų ir periodinėje amerikiečių spaudoje. «Literary Review» žurnalas baltiečių (labiausiai lietuvių) literatūrai paskyrė visą numerį, o «Short Story» puslapiuose buvo ats-

pausdinta Antano Tulio ir Juozo Grušo novelių vertimai.

VAIKŲ LITERATŪRA

Rūpesčio kėlė mažiesiems skaitytojams ir jaunimui tik kamų knygų trūkumas. Tik metų pabaigoje išleistoji D. Čibo pasaka «ŽAIŽARAS» ir Vandos Frankienės «VAIDINI-MAI» toli gražu spragos neužkiša.

Pasigendant literatūros metrašio, situaciją gerokai pataisė Nidos leidykla, išleisdama «Pirmąją Pradalę ir žadėdama tai kasmet tęsti.

KITI LOBIAI

Lietuvių Enciklopedijos leidykla 1965 m. išleido 32 ir 33 Enciklopedijos tomus. Jau visai arti matomas didžiojo darbo galas. Ta pati leidykla išleido antrą storą tomą «MŪSŲ LIETUVA», kur ne tik aprašyti Lietuvos miestai ir miesteliai bei kitos kuomių mesnės vietovės, bet ir sukrauta šimtai nuotraukų. Koks tai palengvinimas visiems Lietuvą tebemylinantiems tėvams supažindinti savo vaikus su tėvyne!

Kultūros fondas išleido trečią ir paskutinį Vaclovo Biržiškos «Aleksandryno» tomą. Vytauto Vardžio redaguotas, daugelio autorių rašytas «Lithuania under the Soviets» tin ka ypač nelietuviams supažindinti su Lietuvos vargais sovietų Rusijos vergijoje. Lietuvos liaudies menui pažinti puikiai pasitarnauja Igno Končiaus paveiksluota knyga «Žemaičių Kryžiai ir Kopytėlės», J. Variakojo «Karaliaus Mindaugo pulkas» užfiksuoja bent dalies Lietuvos kariuomenės veiklos istoriją. P. Orintaitėgi aprašė Šaulių sąjungos istoriją ir dabartinę jos veiklą. Irgi kolektyviniame leidinyje «Nepriklausomai Lietuvai».

(Tęsinys 2 pusl.)

Vienas iš daugeliu gražių Lietuvos vaizdelių.

Δ Mykolaitis Putinas

SUKILĖLIAI

KOVŲ DĖL ŽEMĖS IR LAISVĖS VAIZDAI 1861–1864

XXV

(tąsa)

— O jūs ten manote kad čia pas mus tai upės pienu medum plaukia? Kad mums aruodus aitvarai pripila? Pernai visur metalai buvo blogi, ir pas mus menkai užderėjo. Jei koks pūras ir atliko, tai reikia ir pinigų pasidaryti. Jūs ten atbuvote lažą, ir viskas. O mes kiek tos čyžės sumokame! Ir samdiniams kiek išėina. Ogi drabužis, geležis ir padargai visokie! Jūs ten tik naminiais dėvite, vyžom naginėm avite, o pas mus jau pirktinių reikia, vaikams čeverių ir batų reikalauja. Ogi dar sūnus Kijeve ar maža išspaudžia? Be to, sako, reiks žemę išpirkti. Iš kur paimsi? Suprantu — jums ten nelengva, bet ir aš iš kailio neriuosi, kad tik galą su

galu sudurčiau,

— Dėdule, mes nė duonos kashio neturime, bėralinės — ir tai nėra iš kur sugraibyti. Pagelbėkit lig naujų rugių. Atiduosime.

Dėdė niekiaamai numojo ranka:

— Atiduosite.. Atiduosite, kada grūdai bus atpigę

Tuo tarpu prisitartino ir Petras Norėdamas baigti tas derybas, kietai pasiūlė dėdei:

— Dėdė atpilkite jam du pūrus rugių ir išskaitykite iš mano algos pagal dabartinę kainą.

Dėdė valandėlę pagalvojo.

— Neseniai tu dar pas mane būni. Kiek čia tavo to uždarbio.

— Nebijokite, nepabėgsiu, atidirbsiu.

— Tai kada nori, kad atpildčiau? Dabar, ar kai iš bažnyčios grįšime? — kreipėsi į Vincą.

— Dabar dėde. Skubu namo. Ryt reikia į lažą stoti.

— Maišus turi? Duokš. Petras padės, o tu palauk prie ratų.

Nenorėjo dėdė vinco įsileisti į klėtį. Nenorėjo, kad jis pamatytų dėdės gėrybes ir paskui pasakotų apie jo turus dievažin ką.

Netrukus Petras įmetė į Vinco ratus du maišus rugių. Dėdienė įdėjo lauktuvių: pusę kepalėlio iškepto šienapiūtei kvietinio ragaišio ir įskėtą suvyniotą neseniai spaustą sūrį.

Tegul paskui nekalba ten tie lažininkai, kad Antanienė esanti šokia tokia! Kad šykštū, kad nupuikusi kad su giminėmis apsieiti nemokanti! Vincui ant kelio atriekė duonos riekę ir atprieve rūkytų lašinių gabalą. Patenkintas bučiavo Vincas dėdei ir dėdie-

nei ranką ir atsisveikinęs išvažiavo namo, Duonos ligi naujo grūdo bus.

Po kurio laiko iš Balsio kiemo išdardėjo antras vežimas, Seniai Balsiai, sūnus Jurgis ir dukterė Elzė, šveatapie niškai apsirengę. Išsiruosė į bažnyčią. Morta anksčiau išėjo pėsčia, nes į vežimą būtų atilpusi.

Namų saugoti liko vienas Petras. Jis džiaugėsi, kad lieka vienas. Jis galės laisvai atsiduoti savo mintims apgalvoti Katrytės padėtį ir kaip dabar jam pačiam pasielgti.

Užkėlęs vartus, apsižvalgęs kieme ir įsitikinęs, kad viskas tvarkoje, Petras nuėjo į sodą, išsitiesė po obelimi ir davėsi laisvai nešamas savo jausmų bei minčių. Niekas jam netrukdė. Nubarškėjęs į bažnyčią paskutiniam vežimui, kaimą apgaubė didelė šventadienio tylą ir ramybė. Bet mintys apie Katrytę ne davė Petrui lepintis tos dienos poilsiu.

— ...Katrytė dvare... Katrytė pas Skrodskį: — ši žinia kaip žarija svilino Petro širdį. Jis pyko, vartėsi, gniaužė kumščius, jausdamas, kad nieko negalį padaryti, ir neturėdamas kam savo pyktį ir pagiežą išlieti.

Didžiausias kaltininkas, beabeje, tai Skrodskis, ir kada nors, Petras to tikisi, ateis diena, kada jis tam budeliui atsilygins. Ir ne jis vienas laukia tos dienos. Jos laukia Pranaitis, laukia keli šimtai Bagynų baudžiauninkų — ir ne vien dėl išniekintų mergaičių ir moterų, bet ir dėl visos nepakeliamos buities ir skriaudos.

Paskui Petro pagieža nukrypsta prieš Katrės tėvą. Tas išgrūdo dukterį į dvarą, tas visą laiką skersakiavo į Petrą ir norėjo net policijai įduoti. Atkaklus užsispyrėlis, girtuoklis! Nemėgsta Petras Kedulio, bet juo ilgiau apie jį galvoja, juo mažiau patiežos jaučia jam savo širdy. Piktas senis, bet ir nelaimin-

MŪSŲ LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.
TELEF. 92 2263

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTORĖS RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: Cr.\$ 5.000, visoje P. Amerikoje. RĖMĖJO PRENUMERATA Cr.\$ 10.000. GARBĖS PRENUMER. Cr.\$ 15.000. Atskiuro numerio išleidimas Cr.\$40.000
Paskiro Nr. Kaina Cr.\$ 100.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūra. Nenaudoti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

(tęsinys iš 2 pusl.)

LIETUVIŠKASIS TEATRAS

Nesnaudė ir mūsų scenos mėgėjai tiek didesnėse, tiek mažesnėse kolonijose. New Yorke inscenuota dalis Vinco Krėvės raštų. Čikagoje scenos darbuotojų pastatyta K. Jarašiūno «Eglė žalčių karalienė», per visus spektaklius sutraukė sausakimšai publikos. «Antrasis kaimas» pasirodė su nauja programa ir buvo mieliai laukomas.

Čikagoje tęsė savo darbą ir taip vadinamas «Mažasis teatras», kitose gi kolonijose statyti Anatolijaus Kairio, J. Gliaudos, Vytauto Alanto ir kitų mūsų rašytojų linksmo turinio veikalai. O svarbiausias, kadangi išėivijoje pirmas toks dalykas, tai Birutės Pukelevičiūtės pastatytas spalvotas lietuviškas filmas «Auksas žašis».

Apie 1965 metų lietuvišką teatrą kalbant malonu pažymėti, jog ir São Paulo jaunimas davė trejetą vaidinimų: du p. M. Vinkšvaitienės «Žilvitičiai» ir vieną vyresnysis jaunimas per Jaunimo šventę. Tai vienintelės lietuviško mūsų gyvenimo kibirkštėlės scenoje.

MUZIKA

Svarbiausias muzikinis įvykis buvo Lietuvos partizanams paminėti surengtas koncertas Čikagoje. Išpildyta

Verdi «Requiem» ir T. B. Marcaičio S. J. kantata «Vilniaus varpai» Bene pirmą kartą mūsų muzikos istorijoje, kad chorinio, balsinio ir simfoninio koncerto klausėsi 5030 žmonių!

Kitas naujas dalykas buvo irgi Čikagoje, tai Alg. Šimkaus sukurtas ir atliktas Mairomio «Čičinskas» New Yorke ir Čikagoje įvyko ir jaunojo mūsų kompozitoriaus Dariaus Lapinsko kūrinių koncertai, paties diriguojami.

K. V. Banaičio kūrinių koncertui New Yorke net bilietų pritrūko.

Čikagoje įsikūręs stygų ketvertukas buvo irgi labai šil tai publikos sutiktas. Jis pasirodė įvairiose programose.

Metant akį į mūsų pačių, Brazilijos padangę reikia pasidžiaugti «Aušros» choro suorganizavimu ir jo pirmoju koncertu Kalėdų antrą dieną. Kad ir čia daug lietuvių dar tebesilgi lietuviškos dainos liudija perpildyta publikos salė ir išpardu ti visi bilietai. Garbingas gi S. Paulio Lietuvių Bendruomenės Choras irgi turėjo savo koncertus bei keletą kartų dainavo ir giedojo ir nelietuviškai publikai.

LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Pernykščiais metais išleista visa eilė tikrai gražių lietuviškų plokštelių. Ypač paminėtina J. Vaznelio, A. Stem

pužienės ir D. Lapinsko plokštėlės.

MŪSŲ DAILĖ

Meno parodų skaičius, bent Š Amerikoje pernai nesumažėjo. Jas ėmėsi rengti nebe viena Čikaga, o ir kiti miestai. Labai veiklūs čia pasirodė paskiri dailininkai kurie savo darbų parodas vežiojo po įvairias mūsų kolonijas. Žmonės ne tik mielai tas parodas lankė, bet ir apsidėi nu pirkto išstatytų paveikslų. Dabar jau dažname lietuvių bute rasi lietuvių menininkų paveikslų papuoštas sienas, Štairių menininkų pavardės: Muriņas, Žumbakienė, Tamošaičiai, Kasiulis, Žoromskis, Paukštienė, Misiūnaitė, Dargis, Monėys, Jurkus, Viešulas, Urbonas, Zapkus, Pataš, Šalkauskas, Petravičius, Ignas, ir kau Dzegoraitis, Janušas, P. Gailius, Lapė, Pautienius, Bagdonas, Petrikonis, Galdikas, Mikėsis, Kelečiūs, Rimša ir t. t.

Fotografijos meno galia biaušiai iškilo kun A. Kezys S. J. kurio nuotraukos buvo išstatytos garbingose Amerikos galerijose ir patalpintos geriausiuose fotografijos meno tarptautiniuose žurnaluose.

Karo Invalidų Orkestras prie Nežinomojo Kareivio kapo kasdien rytą ir vakarą grieždavo malonai.

DĖMESYS KULTŪRAI

Beat Š. Amerikoje netrūko 1965 metais dėmesio lietuviškos kultūros reikalams. Štai eilė šviesių pavyzdžių:

Bostono Kultūros klubas suorganizavo lietuvių poezijos dieną; Čikagoje labai išradin gai pristatyta antroji dalis išleistosios «Lietuvių beletristikos antologijos», surengti literatūros vakarai J. Kaupui ir A. Mačkui prisiminti. Detrote paminėta rašytojo J. Kaupo, o New Yorke Vytauto Mačernio 20 metų mirties. Vėl Čikagoje buvo minėjimas-akademija-koncertas bei bibliografinė paroda Čiurlioniui pagerbti. Ateitininkų kongrese Toronte parodyta didelio dėmesio literatūrai ir muzikai. Tokio pat dėmesio parodė ateitininkų, skautų santarpių jaunimo stovyklos.

Visa tai apžvelgus, teisingai turim kuo pasidžiaugti ir pasididžiuoti. Šiaurės Amerikoje lietuviškas kultūrinis gyvenimas dar stiprus ir gyvas. Tiesa, ten yra susispietęs didžiausias mūsų šalių skaičius. Ten ir moksleivijos bei studentų gausiausiai. Bet nepamirština ir tai, kad pačioje

Amerikoje yra mažų kolonijų bet judrių! Olevelandas negali pasigirti savo kolonijos didumu bet ji yra labai gyva. Tokia Ohama, Nebraskos valstybėje vargiai turi 300 lietuviškų šeimynų, bet turi labai gerą chorą ir šokėjus. Australijos lietuviškoji spauda dažnai aprašo savo nedidelių kolonijų judrią veiklą: chorai, sportininkai, vaidinimai, menininkai. Kaip būtų malonu, jei kitų metų pradžioje būtų galima atžymėti daugiau kultūrinių Brazilijos, ypač S. Paulo lietuvių pasirodymų.

Gera Atlikta

Nebebuvo likę nė pilno mėnesio iki 16 vasario. Jokių gandų, nesigirdėjo jokių žinių ar kas ruoš kokį minėjimą ar neruoš. Pasiteirauta Bendruomenės choro valdyboje, ar jie rengiasi dainuoti kokiame vasario 16 minėjime. Atsakymas: «Nesirengiame». Niekas nekvieta. Pasiteirauta ir LSB valdybos vieno kito nario, ar ruoš kokį minėjimą Sąjunga. Atsakymas: «Tokio klausimo mes nesvarstėme».

Progai pasitaikius pasakiau tai mūsų judriesiems jaunuoliams: Pr. Alioniui, Pijui Butrimavičiui ir ateitininkų pirminiui A. Seiokui. Paklausiau, ar negalėtų jaunimas rengti Vasario 16 minėjimą? «Pasitaikiu» atsakė. Ir to pasitarimo vaisius buvo paties jaunimo surengtas ir pravestas gražus mūsų Nepriklausomybės dienos paminėjimas, praėjusį sekmadienį, vasario 13, Mookos Lietuvių Rūmuose.

JAUNIMAS NUSTEBINO!

Visa programa užtruko tik vieną valandą ir 10 minučių. Ji buvo turininga ir graži, ir ne tokia šabloniška, kaip per amžių amžius! kad būna.

Minėjimas pradėtas tylos minute, pagerbiant prieš mėn šį mirusį S. Paulo lietuvių konsulą Aleksandrą Polišaitį ir prisimenant visus, kurie

(nukelta į 5 pusl.)

gas. Bala jo nematai! Vis dėlto kaimynas ir Kadrės tėvas. Galų gale, jei ne Skrodskis, jis duotųsi palenkiamas ir su tiktų dukterį už Petro ieisti.

Čia jaunojo Balsio mintys pasuka vėl kita linkme. O kas, jei Kedulis sutiktų leisti už jo Katrytę? Ar jis tikrai ją vestų dar šį rudenį? O kur ir kaip juodu gyventų? Skrodskis tai jau tikrai nesutiks pavelti jam tėvo valako. Pagaliau jis negali tėviškėj rodytis ir dėl policijos. Ar nesuimtų jo tuojau už pabėgimą, už kurstančias prieš ponus dainas ir knygeles? Ne, vesti Katrytę jis šį rudenį dar negali, Laukti kitų metų? Palikti Katrytę dvare? Ar tai nereikštų jos visiškai išsižadėti? Petro kumščiai vėl kietai gniaužiasi, ir stačia raukšle išibrėžia tarpuką.

Taip jam begalvojant, sugirgždėjo iš gatvės į kiemą varteliai ir sulojo šuva. Kažkas atėjo. Petras pakilo nuo žemės ir pamatė besidairantį kieme Venckų Adomėį.

— Adomai, — šuktelėjo, eidamas jo pasitikti.

Bičiuliška šypsena nušvito strazdanotas Adomėlio veidas,

— Aš taip ir maniau, kad rasiu tave namie. Aš taip pat šiandien pasilikau. Tėvas įsakė bites saugoti. Sako, spiesti gali. Bet šiandien das nespies. Vakar vakare barškinau į kelmą — ne taip dūzgia, kaip prieš spiečių, Eisiu, sakau, pas Balsius pasižiūrėti Nespjetė bitės?

— Ne, nespjetė.

— Pats laikas. Iš vėlyvų spiečių menka nauda. Pievos jau nušienautos, ir liepos baigia nužydėti.

Tačiau Petras visai nebuvo linkęs kalbėti apie bites, spiečius ir medų.

— Prisėskim čia po obeli mi pavėsy, — niūriai pasiūlė svečiui. — Diena, atrodo, bus karšta.

— Karšta, — pritarė Adomėiis sėsdamas greta Petro. — O į vakarą gali ir lietaus būti.

Jis iš karto pastebėjo, kad Petras kažko nesavas, ir dėl to pats pradėjo varžytis, nuėjo akis ir droviai ėmė skabinėti pakliuvusią po ranka smilgą.

— Kas pas jus girdėti? — nedrąsiai paklausė nepakeldamas akių.

Pajuto Petras Adomėlio varžymąsi tad, nugalėdamas savo sustingimą, guviai atsitiopė į svečio klausimą:

— Nieko gero, Adomai. Vakar, parėjęs iš pievų, radau brolių. Ten juos Šilėnuose beveik jau badas prispaudė.

Ir jis ėmė pasakoti visa, ką girdėjo iš Vinco ir kaip jie ten gyvena, Skrodskio niokojami, Adomėlis klausė jo su didžiausiu domesiu tik ret karčiais įsiterpjamas su trumpa savo pastaba ar klausimu. O Petru buvo malonu išlieti širdį žmogui, kuris tavim domisi, tave supranta.

— Tai matai, kokios mus bėdos spaudžia. O aš buvau maręs, kad jau šimet rudenį vestuves iškelsiu — pridėjo karčiais nusišypsojęs.

— Su kuo gi? — droviai rausdamas, susidomėjo Adomėlis.

Išgirdęs apie Kedulių Katrę ir supratęs iš Petro žodžių, kad ji jam labai patin-

ka, Adomėlis su gailėsiu tarė: — Ir mūsų Julei tu, Petrai, labai patinki. Ji mielai už taves eitų.

— Už manęs? Lažininko? — nustebo Petras, — Kurgi aš parvesčiau tavo seserį? Šuva turi bent būdą, o aš nė būdos leturiu.

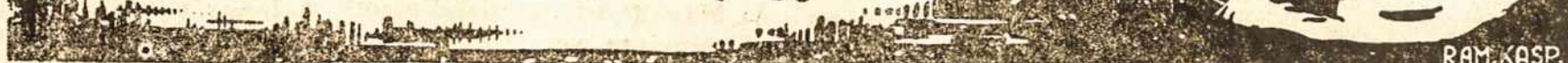
Adomėlis su pavydu apžvelgė galingą jaunojo Balsio stumenį, jo stiprias, raumeningas rankas ir liūdnei nusišypsojo:

— Taip, Petrai, būdos tu neturi, bet turi sveikatą ir stiprias rankas. Tu geras darbininkas ir būtu geras gapadorius. Julės tau niekur kitur vesti nereiktų. Tu ateitum pas mus į žentus. Tėvas kol kas priešinasi, bet tėvą mes palenktume. Tu gi Balsio sėnėnas.

(B. D.)

Jaunystės AIDAS

RAMKASP

PASAULIO LIETUVIU JAUNIMO METAI

Rimtai ir Nerimtai

Kanados lietuvių poetas Henrikas Nagys, Jaunimo Metų proga iškelia vieną kitą da yką, kurs gali būti įdomus žinoti ir Brazilijos liet. jaunimui. Štai jo žodžiai: "Nepr. Lietuvoje" (1-5).

"Kalbant apie jaunimą, norisi dar paminėti keletą rimtų ar iskundimų taikomų senesiesiems ir senesiesiems Žinoma, galima juos lengva ranka, numesti į šalį, pamint tuojau pat ir visą eilę jaunimo ydų. Bet, nėra ko puodui juoktis, kad katilas juodas. Be to: obuolys nuo obels. Taigi, geria pasiklausykim. Jaunimas sako, kad iki šiol daugelyje lietuviškųjų kolonijų jaunųjų visuomeninė veikla buvo apribota tokiom gana nepatrauktom pareigom, pardavinėti programos ir visokius ženklukus prie salės durų, tvarkyti kėdes, sodinti svečius į vietas, padavinėti kavą ir

pyragaičius į garbės stalą, paploti prakalbininkams, paskaityti rezoliucijas anglų kalba, na, ir kaip aukščiau, sią garbės pareigą — pašokti blezdingėlę ar kubilą su oželiu. Ar galima stebėtis, kad jaunimas nerodė didelio entuziazmo? ir mums patiems tokia "veikla" nusibostų per mėnesį! Tokios "Naujienos" ir šiandien rūgoja dėl lapkričio manifestacijos, kurią suorganizavo ir pravedė jaunieji. Kodėl? Kad kišamasi ne į savo reikalus? Tarytum Lietuvos laisvė terūpėtų profesionalams karšiniams politikeriams.

Klausimas: ar pės mus geriau?

Panelė Asta Judita Vinkšnaitytė gruodžio 12 pabaigė Colegio Comercial "São José" ir gavo diplomą. Ji ne tik gera studentė buvo, bet ir susipratusi ir labai veikli lietuvaite. Ji vis talkina savo uoliajai mamytei "Žilvitei" veikloje, ji tai pianu, tai akordeonu palydi autinius šokius ir dainas, ją regėsite daugumoje lietuviškųjų rengimų. Yra rimto pagrindo tikėtis, kad mieloji Astutė ir mokyklą baigusi bus toliau stiprus lietuviškojo gyvenimo ramsis.

širdimis. Pės mus jie ras tyro džiaugsmo ir malonumo, praturtins savo garbingos kultūros lobiais, kurių kitur nėra, o jūsų sielos bus labai patenkintos, kai regėsit kaip jie gerbia ir myli jus, jūsų kalbą ir papročius, ir jūsų gimtąjį kraštą.

PIJAUS BUTRIMAVIČIAUS
ŽODIS VASARIO 16 M
NĖJIME

Nuoširdžiai dėkojami visiems prisidėjusiems sureng-

ti Vasario 16-tos minėjimą, o ypač p. M. Vinkšnaitienėi, programos dalyviams M. Jodelytei, Astai Vinkšnaitytei, Aldonai Butrimavičiūtei, Sasiui Kilčiauskui, Edvardui Tomaševičiui, R. Braslauskui, K. Toleikiui, V. Bilevičiui, Žilvitei ir pagaliau Mirnai Braslauskaitei už visą technišką programos paruošimą. Dėkojame ir svečiui kun. Juozui Čekavičiui, tarusiam mums malonų atmintiną žodį bei Tėvams Jėzuitams už patalpas.

Regėjų vardu
Pijus Butrimavičius

GALERIA DE ARTE PROCURA

Uma das mais importantes GALERIAS DE ARTE do país procura material para ser exposto na SEMANA LITUANA a realizar-se em Julho de 1966.

Acceptam-se quadros, trabalhos de escultura (em madeira, mármore, etc.), arte fotográfica, trabalhos manuais, tudo em que representam motivos lituanos.

Dá-se preferência a artistas lituanos ou descendentes de lituanos.

Favor preencher formulário abaixo e remeter-lo à PADRES JESUITAS, Rua Lituânia, 67, Moóca, São Paulo, 13. Capital.

Nome.....

Trabalho apresentado.....

Endereço para possível entrevista.....

Providenciar foto, com breve biografia, para impressão de pequeno livro dos expositores.

NOTA: A Exposição terá caráter puramente filantrópico-cultural, não sendo nada cobrado do artista e proibido o negociar os trabalhos durante a Exposição.

Jaunimo žodis Vasario 16

Esame gimę šioje žemėje ir ją mylime. Ji yra laisva. Brazilija nereikalauja išlaisvinimo. Bet mūsų tėvelių žemė šaukiasi savo vaikų pagalbos, nes ji patekusi į bedievių ir plėšikų rankas.

Kas gali jai padėti? Tie, kurie ištikimų myli savo tėvus ir senolius neatsisakys nuo tokio garbingo darbo ir Lietuvos laisvei paaukos visą savo dvasią, kuri karštai liepsnoja tikro lietuvių širdyje.

Brangieji mūsų tėveliai pasišiūrėkit į savo jaunimą. Ar jis nekutena maloniai jūsų širdžių lietuviškai kalbėdamas? Ar jis nenukelia jūsų dvasios į mylimą šalį, į tas žaliąsias pievas, pridengtas mėlynojo dangaus, kur pavasariais kukuoja gegutės ir suokia lakštingalės linksmai? Ar tas jaunimas neprimena jūsų jaunystės, kai bėginėjot laisvi po laukus ir pievas, kai viskas buvo gražu ir smagu?

Ilgesys suspaudžia jums širdį ir akys nekarta apsilieja ašaromis, kai pagalvojate apie anuos laikus, o dabar žinote, jog ta mylima žemelė yra mišdoma užgrobito, nesąžiningo prispaudėjo kojų.

Lietuva dabar nelaisva. Ji šaukiasi savo sūnų ir dukterų talkos. Musų pareiga jai pagelbėti. Po visus pasaulio

kąštus išblaškyti lietuviai yra šaukiami sunkion milžiniškon kovon.

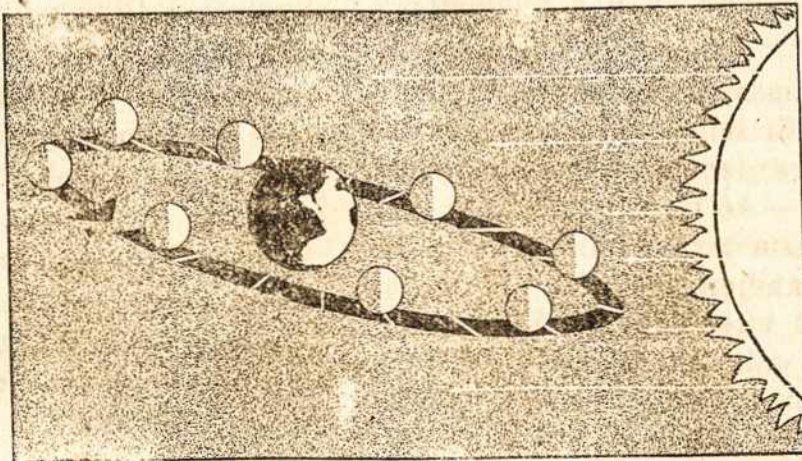
Mes jaunimas, suprantame tą sunkią padėtį ir visa širdimi pasižadame kovoti visomis savo jėgomis iki išvysime Lietuvai išaušus naujos laisvės rytą. Labai malonu mums regėti ir žinoti, jog visame pasaulyje yra dar lietuviškojo jaunimo, kurio širdys neabejingos Lietuvos laisvei.

Sykiu yra ir liūdna, kai susiduriame su tais iš lietuvių tėvų gimusiais jaunuoliais ir jaunuolėmis, nekreipiančiais jokio dėmesio į savo tėvų kraštą, nekalbančiais savo gimdytojų kalba, net besigėdėnčių prisipažinti lietuviams esą. Mums labai gaila, kad jie nebeįstengia suprasti savo garbės ir nemato, koks vertingas yra lietuviškas darbas. Skaudu, kad atsiranda lietuviško kraujo žmonių, kurie pajuokia lietuviškai jauciantįjį jaunimą, savo laiką leidžia tuščiai ir praranda savo protėvių kultūrinius lobius.

Todėl tėveliai, mes jus prašome padėti mums, jaunimui, išlikti lietuviams! Loiskit savo vaikus ir jaunimą į lietuviškas pamokas, kalbinkit, raginkit jį įsijungti į lietuviškas jaunimo organizacijas. Mes laukiame jų atviromis

MĖNULIS

Žemės gyventojai mato tikrai vieną mėnulio pusę. Tas atsitinka todėl, kad mėnulis skriedamas apie žemę sukasi ir apie savo ašį, visą laiką atkreipęs į žemę tą pačią pusę. Mėnulis apskrieja aplink žemę per 29 dienas ir 8 valandas. Krtu su žeme mėnulis skrieja ir apie saulę. Mėnulis neturi savo šviesos, jis atspindi saulės šviesą. Iš žemės nevisada matosi visa saulės apšviesta mėnulio dalis. Ji palaipsniui didėja ir pasiekusi savo pilnatį vėmažėja, kol išnyksta, tas vyksta per 29 dienas ir 8 valandas.

2

Žodelis Pr. Alioniui

Mielasis Pranai!

Džiaugiuosi, kad mano auktelėjimas plunksna Brazilijos lietuviškojo jaunimo šonan visgi iššaukė stiproką bent Jūsų auktelėjimą. Būtų buvę dar maloniai, jei tokių auktelėjimų būčiau išgirdęs visoje S. Paulo vilose, kur tik yra lietuviško kraujo jaunimo. Tada būtų buvę aiškiau, jog, badau ne lavoną, o dar labai gyvą jautrų lietuvišką ne tik kūną, bet ir dvasią.

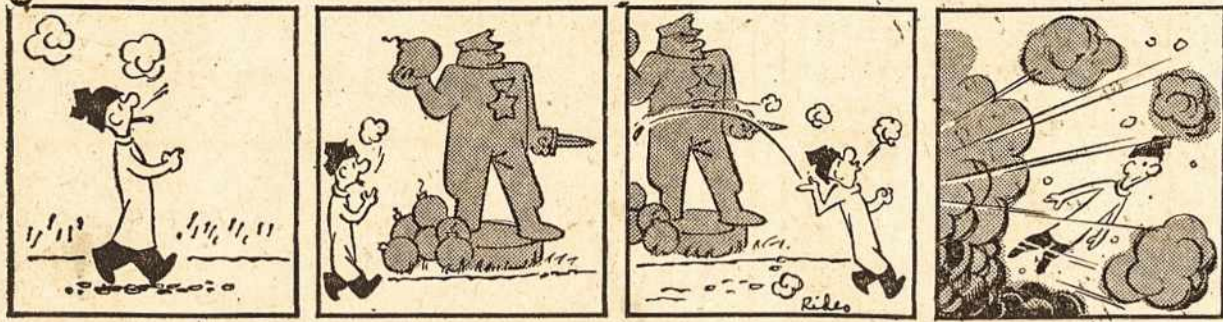
Pagerbdamas ne tik Jūsų idėta darbą į eilę rašinių, pavadiantų "Defendendo a mocidade", bet ir Jūsų argumetuose iškeltas mintis, stengiausi į jas įsigilinti ir suprasti. Pagaliau priėjau prie kaikurių išvadų, kuriomis noriu su Jumis viešai pasidalyti.

AR REIKIA GINTI?

Taip, ar Jums reikia ginti Brazilijos lietuvių jaunimą? Juk aš jo nepuoliau! Tik iškeliau kaikuriuos faktus nušviečiau jo padėtį tokią, kokią ją regiu jau virš dviejų metų stebėdamas. Jūs galite padėti man tą jaunimą geriau suprasti, bet nereikalinga jį ginti, nes jo nepuolu, nesmerkiu, nešmeičiu ir jo neniekinu.

(pabaiga 6 pusl.)

Ivano «Rojus»

(Atkelta iš 3 pusl.)

savo jėgas, darbą ir gyvybę pašventė istorijos bėgyje mūsų tautos labui.

Pijaus Butrimavičiaus jaunas, karštas, patriotiškas ir trumpas žodis jaunimo vardu. (Žiūr. Jaunimo Skyrių) R. Braslausko ir p. Astos Vinkš naitytės skaityta poezija "Va saris Šešioliktoji". P. I. M. Jodelytės piano dalykėlis.

Nauju būdu ir įdomiai paruošta pagrindinė paskaita - paskaita apie Lietuvos valstybės kurimąsi nuo pat mūsų istorijos pirmųjų laikų iki Mindaugo mirties. Ją skaitė 4 vaikinai ir 3 mergaitės, tai vienbalsiai, tai paskaitomis ir todėl net istoriją žinančiam nebuvo nuobodu klausytis. Vi sa salė klausėsi susikaupusi.

Panašiai pristatyti ir didieji mūsų tautos atgimimo žadintojai, dr. J. J. Basanavičius, poetas Maironis bei dr. V. Kudirka.

Per 15-20 minučių labai daug, įdomiai ir gerai pasakyta.

Maloniai nuteikė svečio kun. Juozo Čekavičiaus, programa rėmuose nepramatyta, taiklus žodis.

Meno ir muzikos gabalai nesudarė savo atskiros ištisinės programos dalies, bet jie suskaldė paskaitas bei kalbas ir tuo būdu neleido klausytojams nuobodžiauti. Čia pasirodė iš (Lapos) muz. prof. E. Tomaševičius ir prie piano ir su akordeonu

P. M. Virkšnaitienės paruošti, o p. Astos Vinkš aitytės akordeono palydėti, ir penki «pipiriukai» drąsiai, kolektyviai pasakė savo eilėraštkus ir baigė su «Lietuviais esame mes gimę, lietuviai no rime ir būt» Stasys Kilčiauskas baigė programą rimtu, gerai paskambintu kūriau. Dešimtis vaikų ir mergaičių (sąrašas kitoje ML vietoje) 13 vaikučių per trejetą sa

vaikių, parnešė ir tai, ko greičiausiai niekas nėsitikėjo. Ačiū tau, jaunime! Tuišgelbėjai šiemet S. Paulo kolonijos garbę, ir tai padarei labai vykusiai.

Publikos buvo virš pustrėčio šimto - pilna salė.

ISIDĖMĖTINI ADRESAI

LIETUVOS ATSTOVYBES

RIO DE JANEIRO: Dr Fri kas Meieris, Rua Mexico, 98 sala 708, veikia antradieniais - penkt nuo 10 iki 13 val:

S. PAULO: R. Dom José de Barros, 168, sala 53, Tel 32 0960, Veikia kasdien po piet

URUGUAY, MONTEVIDEO: p. Anatol Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA ZELINA: Rua Inacio ir Av Zelina, Mons. Pfo Ragažinskas, Tel. 63-5975.

TĒVAI ĒZUITAI: Rua Lituania, 67, Mooka - Tel. 92 2263.

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJŲ - Pirmininkas p Aleksandras Bumblis, Rua Gen. Fonseca Teles, 606, Tel. 8 6423.

Iždininkas p, JORGE GARŠKA, Rua Oratorio, 3093, Alto da Mooka.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:

V. ANASTACIO, Rua Camacan, 625 - trečiadieniais 18,30 val.

MOOCA, Rua Lituania, 67, šeštadieniais 14 val.

V. ZELINA, pradžios mokyklos mokiniams, Sv. Juozapo mokykloj, - antradieniais ir ketvirtadieniais 11,30 val. Gimnazijos mokiniams, São Miguel gimnazijoje - ketvirtadieniais 12,15 val.

JŪSŲ PAGALBA REIKALIN GA BAIGTI IRĖNGTI MOKOS KIEMA, IR MAŽA AU KA BUS DĒKINGAI PRIIMA MA

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdieną ir kiekvieną sekmadienį kaip iki šiol.

Mooka r. Lituania, 67 Lietuvių Namų koplyčioje:

Sekmadieniais ir šventadieniais 8,00 ir 17,00 val. Darbo dienomis 7 ir 7,30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko, kai turimos metinės ar 7 d. mišios.

Išpažintys čia klausomose kasdieną prieš mišias,

Pirmą mėnesio sekmadienį: Parque das Nações 10 val, Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl 8,15 val. Bom Retire, 10 val. Utinga 18,00 val.

Trečią:

Agua Rasa 8,15 val.; Moinho Velho 11 val., Lapa 16 val.

Paskutinį:

Vila Anastácio 8,30 val., Vila Bonilha 10 val. V Prudente 18 val.

LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS TRANSLIACIJOS

(Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val. Sekmadieniais 10,30 iki 11 val 19, 25: 31 ir 196 metru bangomis.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVIRTADIENIAIS 18 val. 40 min.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIENINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTI «MŪSŲ LIETUVA».

Metalurgica ARPRA LTDA.
METALÚRGICA - FABRICAÇÃO DE PEÇAS PARA AUTOMÓVEIS
ESTAMPAS, PEÇAS ÉSTAMPADAS E FERRAMENTAS
Praça Padre Lourenço Barendes, 243 - Quinta das Paneiras - V. Prudente
Caixa Postal 371 - São Paulo

ALEKSAS KALINAUSKĀS
Advokatas
atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių tylių vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.
Residencija: R. Joaquim Piza, 204 Tel. 31-2548
Raštinė: R. 15 de Novembro, 244 4.o - Sala 19 - Tel. 37-0324 no 14,00 iki 18,00 val.

Máquinas Texteis Santa Clara Ltda.
MÁQUINAS E ACESSORIOS TEXTEIS
FUNDIÇÃO DE FERRO E ALUMINIO
Caixa Postal, 2093 - Tel. 63-7340
Fábrica e Escritorio:
Rua Domingos Afonso, 50 - Vila Santa Clara V. Prudente - S. Paulo

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.
RUA COSTA BARROS, 35F
TEL. 63-3285 - VILA ALPINA
Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.
Lietuviai pirkim pas lietuvius!

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA
"SOFIJA"
Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno.
Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)
Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»
Pamokos vyksta vakarais
- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite -
Rua da Graça, 381 - casa 6 - Bom Retiro -

PIGI IR GERA KOKYBĖ!
Česlovas Jakiunas
Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams.
Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52 2289, S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRŲN vyriškų rūbų
SIUVYKLOJE LAURO
Rua do Orfanato, 686, - V. Prudente - Fone 63-5294 São Paulo
Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui teikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA
IRMAOS CARRIERI LTDA.
Lindoya vanduo yra labai žinomas gėrimas Kurio puikų veikimą žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!
Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223
Caixa Postal 3967 - SÃO PAULO

MŪSŲ Lietuva

RUA LITUÂNIA. 67 — MOÓCA — SÃO PAULO, 13

V. Zelina

Adv. V. Tubelis, stud. N. Saitkūnas mokyt ir Jugelevičiūtė ir S. Kindurytė nuoširdžiai bendradarbiauja su naująja ateitininkų valdyba; jie praves linksmas programas užgavėnių proga ruošiamuose šokiuose.

Tėvai, priminkite savo jaunimui, kad šiais metais vyktų linksmintis į lietuviško jaunimo būrį.

Mokoje praėjusį sekmadienį, po vasario 16 minėjimo, kažkas per apsirikimą paėmė ne savo lietpaltį (capa de chuva) o vieno moksleivio iš V. Zelinos Apsirikęs savą jį lietpaltį gali atsiimti Vila Zelinos klebonijoje arba pas T. T. Jėzuitus.

ŽILVITIEČIAI dalyvavę jaunimo suorganizuotame Vasario 16 dieanos minėjime, kuris įvyko Mokoje vasario 13 d.:

1) Žilvitečių mergaičių grupė, kurią sudarė: A. Dilytė, V. Aleknavičiūtė, V. Daniel, G. Pareigytė, Z. Petrokaitė, V. Pilipavičiūtė, R. Sinkevičiūtė ir L. Vosyliūtė pašoko 2 tautinius šokius: Kepurinę ir Blezdingėlę.

2) Penketas mažiausių žilvitečių (Klaudijus ir Gilbertas Dyliai, Nilza Guzikauskaitė, Audra Vosyliūtė ir Teresėlė Aleknavičiūtė) "tvirtai" padėklamavo patrijosinių posmų.

Mooca

Šiomis dienomis Tėvus Jėzuitus lanko jų provincijos vyresnysis provincijolas Tėvas Bruno Markaitis, S. J. Apsilankymo tikslas pasižiūrėti, kaip klojasi tėvų darbas S. Paulyje ir planuoti tolimesnę veiklą. Vasario 22 dieną išskris į Urugvajų aplankyti ir tenai besidarbuojančius lietuvius Tėvus Jėzuitus

"AUŠROS" CHORO repeticijos vyksta kiekvieną šeštą dieną vakarą, rua Lituania, 67, Mooca, 18 valandą. Renkiama naujų dainų ir giesmių programa. Dar yra vietos

chore ir balsingoms mergaitėms ir vaikūnams. Malonėkit atsilankyti!

Šalia choro Mookos lietuvių namai nori turėti ir savo tautinių šokių ansamblį. Net ir lietuvių kalbos nemokantieji lietuviškai vaikūnai ir merginos gali čia lengvai įsijungti, patys turėti malonumo ir, viešai pasirodymai, gali iškelti lietuvių vardą S. Paulo miesto visuomenėje, Šokių mokytojas bus gerai toje srityje pasidarbavęs p. Julius Guiga.

Ponas Jurgis Garška padovanojo Tėvų Jėzuitų knygynui knygų ir "O Cruzeiro" komplektus nuo 1950 metų. Ačiū! Ačiū!

"AUŠROS" CHORAS praėjusį šeštadienį gastroliavo V. Anastacio.

VASARIO 16 minėjime išvisų viešnių labiausiai išsiskyrė trys ponios savo gražiais tautiniais rūbais ir nuomėmis. Tai nuo seno ampauliečiams pažįstama p. Remenčienė su savo pačios austais rūbais, p. V. Meškauskienė ir iš Lietuvos gautais nepaprastai gražiais išaustais rūbais p. M. Akiūnienė.

Tautiniai rūbais vilkėjo ir programą išpildžiusios merginos bei "Žilvitečiai". Šilta tai silta tuose rūbuose mūsų vasaros viduryje. Bet jie labai džiugina akį ir todėl mielosiems Ponios ir Panelėms didelis ačiū, už nepabijojimą išlieti savo prakaito!

«MŪSŲ LIETUVOS»

PRENUMERATORIAI

Po 5 000 cr: Silvestras Šermukšnis, Jonas Baltaduonis, Juozas Valavičius.

NORI SUSIRAŠINĖTI

Mr PETRAS VAICEKAUSKAS, gyvenęs Š. Amerikoje, norėtų susirašinėti su Brazilijos lietuvaiteimis. Esąs baigęs universitetą, dabar dirbęs inžinieriaus darbą, ir nevedęs. Jo adresas yra:

Mr. Petras Vaicekauskas
2735 West 69-th Street
Chicago, Illinois 60629, EUA

Užgavėnių proga kviečiame

S. Paulo lietuvišką jaunimą

Į ŠOKIUS SU ĮVAIRIOMIS LINKSMYBĖMIS!!!

VIETA: V. Zelina - Ateitininkų ramovė Jaunimo Namuose
LAIKAS: Vasario mėn. 19 ir 22 d. (šeštadienį ir antradienį)
PRADŽIA: 19 val. (Jei kas mėgsta pasijuokti, prašome nesivėluoti!)

Įėjimas nemokamas. Laukiame visų!

Ateitininkai.

Dainuojantis ežeras Yollowstone nacionaliniame parke. Ypač girdisi aiškiai ankstyrytą, kai nėra vėjo ir debesų. Tas balsas panašus į bičių spiečiaus užimą.

Azijos ir Afrikos agrikultūrai daug nuostolių padaro skėrai. 1965 metų pradžioje buvo susekti trys skėrų pulkai. Kiekvieną pulką gali sudaryti milijonai skėrų, jie gali svėrti kokius 20 000 tonų ir per dieną gali suvalgyti savo paties svorio maisto kiekį. Skėriai perisi dykumose, jiems reikalingas sausas klimatas. Išsiperėję keliauja pavėjui.

Š. Amerikos satelitas "Tiros" paleistas tirti meteorologijos keitimuisi labai daug pasitarnauja surasti skėrų perinimimosi vietas.

Skruzdėlės susizino tarp savęs chemiškais priemonėmis. Suradusi maistrą ji palieka per visą kelią grįždama į skruzdelyną tam tikrą kvapą. Kitos skruzdėlės juo seka, leisdamos tą patį kvapą, kuris stiprėja. Pasibaigus maistui, skruzdėlės neleidžia to kvapo, kuris su vėju dingsta be pėdsako.

«UŽ DIEVĄ IR TĖVYNĘ» — MALDOS DIENA

Šv. Juozapo Vyrų Brolija švęsda Lietuvių Bažnyčios pašventinimo 30 metų sukaktį ir 25 metus nuo savo įkurimo, organizuoja

ŠVENTKELIONĖ

į Aparecida do Norte, kovo mėn. 6 dieną Šventkelionei vadovauja Liet. Dažnyčios klebonas prel. P. Ragažinskas. Organizac. turinčios daugiau narių gali gauti atskirą oni busą. Visais reikalais prašome kreiptis į Brolijos pirmininką Juozą Matelionį. Kelionės bilietai gaunami: Casa Verde pas brolius Matelionius, Rua Iatai, 150 ir Rua Vichy, 204, Vila Prudente Motiejus Tamaliūnas, R. Agostinho Latari, 346, Vila Zelina Lietuvių klebonijoje ir pas tos Brolijos valdybos narius.

(pabaiga iš 4 pusių)

Antra, man atrodo, jei neklystu, kad Jūs nepagavote pagrindinės mano (lapkr. 18 dienos M) minties. Ji buvo išreikšta klausimo forma: «Ar dėl tokio mūsų jaunimo pasyvumo ir tylėjimo negalima daryti išvados, jog mūsų jaunimo bent 95 procentai yra intelektualiniai, dvasiniai, kūrybiniai numirėliai?»

Tokį savo klausimą rėmiau faktais: 1 kad Brazilijos liet. jaunimas nesinteruoja savo spauda: jam skirtą skyrių retas teskaito, perskaitęs nereaguoja, nerašo. 2 Jaunimas nereaguoja ne į jį patį liečiančius straipsnius bei provokacijas, 3 nedalyvauja lietuviškame kultūriniame gyvenime. Baigiu savo rašinį klausimu "Jei žmogus nei kute namas, nei badomas, nei svilpinamas neparodo jokio gyvybės ženklo, ar tai neišskus ženklas, kad jis yra miręs?"

Jūs, Mielasis Pranai, iš to padarėte išvadą, jog aš manau, «que somos quase todos mediocres. Acusação gravíssima, inverfídica». Ir tada, no redamas jaunimą apginti, sta tute savo pagrindinę tezę: «a mocidade lituana é arden

tíssima, cheia de entusiasmo sempre pronta para honrar a raça e prestigiar o sangue».

Man atrodo, jog tokia išvada iš mano pacituoto sakinio yra neteisinga ir visai iškreipia jo turinį. Jokiu būdu nelaikau Brazilijos lietuviškojo jaunimo «mediocre» (nors yra ir tokio kaip ir pačioje Lietuvoje!) Bet laikau jį LIETUVIŠKAM REIKALUI, kalbai, kultūrai apsnūdusiu, nesidominčiu, net numirusiu. Gali kas būti nepaprastai didelių gabumų, stačiai genijus kurioje nors šakoje, o vistiek nesidomėti, pav. literatūra, ar poezija, ar politika! Brazilijos lietuviškojo jaunimo didžiausia dauguma, mano įsiti kinimu (gal klystu), turi įvairiausių gabumų, bet nesidomi lietuvių tautos ir kultūros reikalais. Ar sakytum, kad tai netiesa?

Prieš tą mano tezę Jūs pasitėtė savo labai aiškiai:

«A MOCIDADE LITUANA É

1. Ardentissima,
2. Cheia de entusiasmo,
3. Sempre pronta a honrar a raça e prestigiar o sangue».

Ar tai tiesa? Panagrinėsiu kitą kartą.

J, Kidykas

ATSKIRO NUMERIO KAINA 100

(pabaiga iš 1 pusl.)

išteisinti. Šiomis dienomis paskelbta žinia, kad Indonezijos užsienio reikalų ministeris Subandriū nutarė atšaukti iš Kinijos savo ambasadorių, todėl kad Kinija rodantė Indonezijai «nedraugišką nusistatymą».

Alžirijoje nuvertus komunistams pataikaujantį prezidentą Ben Bella, dabartinė valdžia jau jiems nebepataikauja, bet ima stipriai prižiūrėti. Argi nebus tas komunistų pačių ir jų draugų trynimosi pradžia dar didesnių skilimų? O kur skilimai ten ir silpnėjimas.

JAUNIMAS JAU PRADĖJO

Vasario 13 d., per Vasario 16 minėjimą, jaunimas pradėjo rinkti parašus tų, kurie reikalauja Lietuvai laisvės. Atspaudinti ir išdalyti tam skirti lapai. Daug kas jų paėmė su savimi rinkti parašams savo pažįstamų, kaimynų ir bendradarbių tarpe. Š. Amerikos jaunimas tą sumanymą išskėlė Brazilijos S. Paulo jaunimas tuojuo darbu atsiliopė. Ar atsiras ir tą jaunimo užsimojimą boiketuojančių? Žinoma, tai daro ir darys visi Lietuvos okupante garbintojai ir jų artimieji draugai.

Po Lietuvai laisvės reikala vimo padėti parašai akivaizdžiai parodys, kiek S. Paulyje dar turime tikrųjų patriotų. Jie liudys aukščiausioje pasaulio teisme — Tautų Sąjungoje, kur bus įteikti jos arkyvuose padėti.

Tenelieka Lietuvai Laisvės Linkinčio Lietuvos, Kurs Ne būtų Padėjęs Savo Parašo!

LIETUVIAMS NUOLAIDA!

užsisakant gerus batus pas

JONĄ PETRIKĄ

jo paties batų krautuvių: Rua B de Itapetininga, 262, 4.º and, sala 406, Tel. 35 8873

PARDUODAMA geram stovų dinamo mašina su dizeliniu motoru (Gerador) 3 K.V.A., 6,5 H.P.

Kreiptis — Petras Baranauskas, rua 22 de Agosto, 555, V. Bela Vista, Cachoeirinha